

Butlletí **del Centre Català de Lausana**

Rue de Genève 91

1004 LAUSANNE

Basilica de la SAGRADA FAMILIA
interior

N. 102

Desembre 2010

CENTRE CATALÀ DE LAUSANA

Rue de Genève 91
1004 LAUSANNE

☎ 021 625 93 86
CCP: 10-8336-2

e-mail: centre.catala.lausana@bluewin.ch

Butlletí N° 102

Desembre 2010

SUMARI

	Pàgina
EDITORIAL	3
ENTREVISTA AMB MUMA, per Jordi Serra	4 a 7
PATRIMONI DE LA HUMANITAT, per Francesc Bellmunt	8 a 10
POSTAL DE BANYOLES, per Carme Eberenz-Greoles	11 i 12
UN AGERMANAMENT INESPERAT, per Gerard Vinyes	13
VIATGE AL VIETNAM, per Mercè Amela	14 a 16
JOAN MARAGALL I GORINA, per Pere Canyameres	17 a 19
LES QUATRE COLUMNES REFETES.....	19
AUCA DE LA SAGRADA FAMÍLIA, per Ramon Cuéllar.....	20 i 21
LA MEVA VIDA, per Mercè Amela	22
ARA FA 30 ANYS, per Teresa Bisbal de Montmany.....	23
CONCURS ORTOGRÀFIC	23
QÜESTIONS, per Maria Rosa Cabeza	24
EL QUE NO MATA ENGREIXA	25 a 27
TALLER DE TARDOR, per Montserrat Ferrer	28
TENIM UN NOM QUE EL SAP TOTHOM, per Xavier Urbaneja	29 i 30
BASÍLIQUES	31
LA CASTANYADA, per Montserrat Ferrer	32
PLAÇA MAJOR	33 a 35
CLARA CAMPOAMOR	35
ACTIVITATS REALITZADES	36 a 38
ENS HEM ASSABENTAT	38

ISSN 1012 - 4039

*Butlletí realitzat amb el suport de la
Secretaria de Relacions Exteriors del
Departament de la Presidència de la
Generalitat de Catalunya*

EDITORIAL

Comença el 2011, un nou any on se'ns planteja un repte molt important: La plasmació i implementació dels projectes iniciats per la nova Junta que va agafar les regnes de la direcció a finals de Març de l'any passat.

Tots aquests projectes es troben recollits dins el marc de quatre pilars bàsics que es postulen com essencials, ja que donen sentit a l'existència del Centre a dia d'avui, alhora que ens han de servir per imprimir un segell identitari propi.

Aquests pilars, com molts de vosaltres ja sabreu, són els següents:

-Català: Som un centre amb una dualitat social i cultural on es reflexa de manera marcada la nostra identitat catalana en els actes duts a terme.

-Obert: Residir a l'estranger és una oportunitat única per mostrar a la societat que ens acull quant rica i variada és la nostra cultura. Compartir-la ens ha d'omplir d'orgull.

-Qualitat: Imprescindible sempre, però essencial si es vol projectar una bona imatge i esdevenir un referent cultural a Lausanne i rodalies.

-Sostenible: Com entitat cultural sense ànim de lucre, hem de saber fer una bona gestió econòmica que ens permeti fer viable l'existència del Centre.

Aquest darrer pilar cobra una importància més gran que mai a partir d'aquest any entrant. Com a entitat cultural no lucrativa depenem en un grau no negligible de la subvenció concedida per la Generalitat, qui fa en gran part possible que el centre continuï obert. Els temps canvien, s'evoluciona, la Generalitat aposta per la difusió de la cultura catalana arreu del món, i el Centre Català de Lausanne no vol ser menys, i durant el 2010 ens hem començat a preparar. Molts de vosaltres ja heu notat els primers canvis: Remodelació d'equipament i de mobiliari al Centre, modernització emprant les noves tecnologies, dinamització del centre posant especial èmfasi als joves i als més menuts, noves activitats culturals obertes també al públic francòfon... Els primers fruits ja es comencen a notar amb l'augment significatiu del número de socis allà on ens interessava més (joves, altres nacionalitats, i també infants).

Aquest repte l'afrontem amb molta il·lusió i amb la seguretat que en els darrers mesos hem posat els ciments del que uns quants ja ens atrevim a anomenar el CCL versió 2.0. N'estem segurs que serà una espècie de viatge d'allò més interessant i on esperem de tot cor que el feu amb nosaltres donant-nos el vostre suport.

Us desitgem un feliç 2011.

Xavier Urbaneja

ENTREVISTA AMB MUMA

Josep Maria Soler i Casas, més conegut per Muma, és un artista ja d'un cert renom a Lausana on viu i a molts altres indrets i des de fa molts anys està afiliat al nostre Centre. Amb aquesta entrevista sabrem alguna cosa més de la seva vida i trajectòria.

Com va ser que vinguessis a viure a Lausana?

Vaig arribar a Suïssa el 1986, quan tenia 29 anys, procedent indirectament de Barcelona. Havia passat per Suïssa de tornada del meu viatge en bicicleta de Barcelona a Katmandú (anada i tornada). En aquest viatge vaig conèixer alguns amics suïssos entre els quals la meua dona. Això va ser una clara motivació per tornar aquí. Vaig tardar però, un any a tornar perquè, en l'entretant, vaig escriure un llibre sobre aquest viatge (*"La terra és boteruda"*, llibre actualment exhaurit).

Vaig venir amb la idea d'estudiar a Suïssa. Em vaig matricular a la facultat de lletres i em vaig passar molts anys estudiant. Vaig haver d'estudiar primer francès modern i després vaig fer el que aquí en diuen *gymnase du soir*. Un any i mig més tard vaig entrar a la facultat de lletres i vaig estudiar història de l'art, literatura francesa i castellana. També vaig estudiar dibuix i gravat a l'ECAL (l'Escola Cantonal d'Art de Lausana).

En el 1991 vaig començar a exposar: les primeres exposicions varen ser a la Galeria *l'Atelier* de Mont-sur-Lausanne i a la Galeria *El Casal*, a Moirè. De fet, la família paterna té orígens a Moirè documentats des de fa més de tres-cents anys.

A partir de l'any 2000 l'activitat s'accelera i es torna més densa, més complexa. Per una banda faig un treball d'investigació de la imatge i la relació d'imatges entre elles, per l'altra, prenc consciència del paper de l'art com a catalitzador d'una nova relació amb el territori i desenvolupo el que anomeno escultura social, amb accions com *Encenguem Girona* o *Allumons Lausanne!*

Actualment també dono classe d'història de l'art a ERACOM, l'Escola d'arts i comunicació a Lausana.

Quina és la teua situació familiar actual?

Estic casat i tinc una filla de 14/15 anys. Hi parlo en català. De fet, a casa tots som bilingües, català/francès.

Parlem del teu viatge de 16 mesos a Katmandú. Com va sortir la idea?

El viatge només s'entén des d'un sentiment de desesperació molt profund. Un sentiment existencial molt important i més tenint en compte que el món actual ens ho fa tot molt còmode (avions, vaixells, targetes de crèdit, etc... tot molt fàcil). Voluntàriament, decidir anar-se'n amb un mitjà precari que t'alenteix el contacte

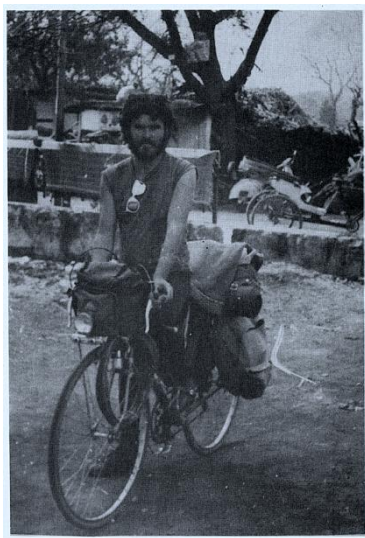
amb el món no deixa de tenir el seu punt de desballestat, d'esperpèntic. El sentiment és de desesperació. Jo em vaig adonar que no seria mai un músic bo i això em semblava inacceptable. Per fer el dol d'aquesta realitat concreta vaig decidir de positivat-ho amb una cosa estrafolària, que semblés impossible. D'aquí surt la idea del viatge a Katmandú, un viatge que semblava impossible fins i tot a mi mateix. A tots els meus amics els vaig dir que me n'anava en direcció cap a l'Índia i que no sabia fins on arribaria. A partir del viatge vaig canviar d'ofici. Vaig viure de la música fins l'any 1984. L'any 1986, quan torno a Suïssa, decideixo dedicar-me a les arts plàstiques, decideixo ser pintor.

A Katmandú hi vas anar perquè era una mica la moda en aquells anys?

No vaig anar-hi perquè fos una moda. Vaig anar-hi una mica contracorrent. Els hippies ja no ho feien això d'anar a l'Índia. A més, Iran i Irak estaven en guerra... vaig passar-hi pels pèls.

Suposo que el viatge devia ser molt llarg per tu perquè naturalment, no podies anar de pressa en bicicleta.

Si, però el fet d'anar a poc a poc va ser una descoberta molt paradoxal perquè per mi, curiosament, fou l'època en la qual he tingut la sensació d'aprofitar més el temps. No deixa de ser insòlit que quan més a poc a poc he viatjat ha estat quan més m'ha semblat aprofitar el temps. Aquest viatge va ser per mi la millor universitat. No m'havia pas preparat expressament. Abans de fer això era incapaç de fer 15 km. seguits en bicicleta. A més, portava uns 35 quilos d'equipatge a les alforges. El viatge d'anada va ser més esbojarrat que el de tornada. A l'anada feia tants quilòmetres com podia cada dia, fins a caure esgotat. A la tornada, però, vaig poder fixar recorreguts més normals.

Muma a l'etapa de Nova Delhi

Com et definiries ara, com pintor o com “escultor social”?

Com artista. Em definiria amb dues vessants mol clares: la pintura d'introspecció, la part més íntima, d'una banda, i una de compromís social, amb aquestes *escultures socials* (obres participatives de reinterpretació del territori en les quals el vincle social és el material important). Les escultures socials consisteixen en accions artístiques que transfiguren el territori mitjançant l'encesa de milers d'espelmes per part de voluntaris de la zona on té lloc l'acció.

Què et va portar cap a l'art?

Suposo que la ràbia interna. Una necessitat de canalitzar aquesta energia cap a fora, que no quedi dintre. La part social és fruit de la indignació i la perplexitat en la meua relació amb el món.

Actualment, vius de ser artista?

Sobrevisc artísticament, per la simple raó que contràriament a molts altres oficis, en el món de l'art hi ha moltes “*montanyes russes*”. Hi ha anys molt bons i

Un carrer de l'encesa a Lausana (2006)

n'hi ha de molt dolents. A tall d'anècdota, per exemple, puc dir que quan vaig fer el projecte de Barcelona “*Encenguem la Mar*” que tenia com a rerefons cultural i històric tota la relació de Barcelona amb el mar i el Consolat del Mar, una subvenció de la Generalitat que havia de venir (de 20.000 euros) es va anular i convertir amb 0 euros. Totes les despeses les vaig haver d'assumir jo personalment. Això va ser una “tragèdia” per un artista, que

els polítics no poden avaluar. Me n'he refet però m'ha costat.

Què és el que més et satisfà de la teua obra?

De poder continuar fent-la. La vida d'un artista es de maratoniana, de corredor de fons, per una simple raó. Viure d'artista té dues cronologies: una que porta a 15 o 20 anys vista, que és la de l'èxit, i l'altra, la del dia a dia, que és la de les factures que has d'anar pagant. Sincronitzar les dues cronologies és sempre el més difícil en la vida de l'artista.

Qui t'inspira? Qui admires?

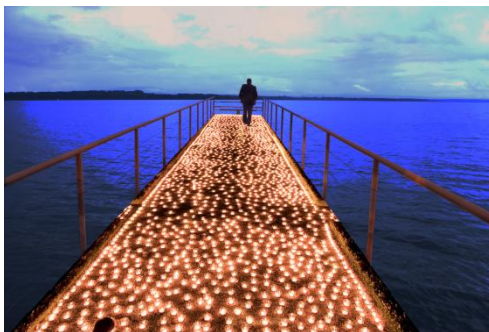
Sóc un nòmada de l'art i aquest nomadisme em porta a inspirar-me en molts artistes diferents. En les meves obres hi ha moltíssimes citacions. Sóc molt curiós i molt crític. En l'últim projecte que vaig fer que es va presentar a Ginebra el juny passat portava el títol. *Art Basel: survival kit* i venia a ser un projecte que criticava el mercat de l'art com a enganya pagesos d'una certa mena de gent. El mercat de l'art pretén que l'obra d'art és un producte i no una simbologia.

Tinc feblesa per James Ensor (les seves pintures dels anys 1885-1895), Pablo Picasso (l'època de *Les senyorettes d'Avinyó*), el Miró surrealista, Chaim Soutine (pintor expressionista de les Repúbliques Bàltiques, amic de Modigliani).

Com se't varen acudir les “escultures socials”?

Neixen a partir d'un estat d'indignació BRUTAL davant de l'*aznarisme*. M'indignava la seva capacitat populista d'instrumentalitzar els *media*. Davant

d'això, tot discurs intel·lectual es queda desarmat. La meua qüestió en tant que artista va ser com passar a un registre emocional a fi i efecte de vitaminar el teixit cívici, al mateix temps, contrarestar els efectes del populisme. Per això vaig haver de trobar una eina que tothom pogués entendre. Per mi va ser el foc, en la seva representació més inofensiva que és l'espelma. La primera idea va ser fer una metàfora de la ciutat sencera (*Encenguem Girona*, 10/5/2003), amb l'encesa d'una espelma per habitant (78 000!). I amb aquesta arma tan elemental, ocupar l'espai cívici. A partir d'aquí el projecte va ser tan esborronador per mi i pels habitants de la ciutat que vaig decidir desenvolupar aquest tipus de projectes en els contextos més diversos possibles. Ara estic preparant un projecte per la ciutat de Neuchâtel que es farà el 24 d'abril del 2011 "*Cent-mille feux pour une ville*".

Projecte per Neuchâtel 2011

A vegades, la gent pensa que el projecte social consisteix en les espelmes. Però les espelmes són l'iceberg d'un treball molt més invisible. Primer cal un contacte amb la ciutat on es farà l'acció. Després buscar un dibuix o element gràfic que sigui significant, que doni sentit al viure junts. A Neuchâtel el motiu és el cercle perquè és el mil·lenari de la ciutat i tot aniversari té a veure amb el pas del temps, que és cíclic. El cercle representa en el món de l'art el pas del temps, el retorn de les estacions. El tercer pas de preparació és el viatge a l'interior d'aquest territori per trobar els paràmetres, l'estructura i a partir d'aquí fer una proposició que sigui pertinent. Aquest procés pot durar de 6 mesos a un any o fins i tot un any i mig.

L'encesa d'espelmes dura 4 hores (art efímer) però en la memòria l'efecte es perpetua, és molt llarg. Aquest tipus de projectes demanen una certa "virginitat". És com "el primer petó" només n'hi ha un, arribar fins on puguem i que quedi en la memòria, en l'imaginari col·lectiu. Crec que d'aquestes accions artístiques en queda un pòsit que per mi és el que és més important d'aquest treball artístic.

Moltes gràcies amic Muma i et desitgem molta sort.

Jordi Serra

- Per saber més d'ell: <http://www.muma-art.com>

- CONFERÈNCIA SEVA AL CENTRE CATALÀ. 28 DE GENER DE 2011.

- ADREÇA PER INSCRIURE'S COM A VOLUNTARI DE: **Illuminons la ville millénaire! (Neuchâtel fête ses 1000 ans) 24 avril 2001**

<http://www.1000ne.ch/index.php/fr/participes/allumeurs-de-la-fete-du-millenaire>.

PATRIMONI DE LA HUMANITAT

Continuant amb l'enumeració de les obres o llocs de Catalunya que la UNESCO ha declarat Patrimoni de la Humanitat, avui ens toca recordar el llegat de Gaudí.

Fou en el 1984 quan la UNESCO va declarar Patrimoni de la Humanitat el Parc Güell, el Palau Güell i la Casa Milà, d'Antoni Gaudí i en el 2005 s'hi afegiren la Casa Vicenç, la Casa Batlló, la façana del Naixement i la Cripta de la Sagrada Família i també la Cripta de la Colònia Güell de Santa Coloma de Cervelló. No és tot el que va fer Gaudí, però Déu n'hi do. Molt poques persones hauran tingut tantes obres seves declarades *Patrimoni de la Humanitat*.

Gaudí ha estat sempre un personatge conegut dels catalans, però no com ara. Molts anys enrere la gent, sobretot els que no som de Barcelona, coneixíem *La Pedrera*, pel fet de que estant ubicada en un lloc tan cèntric com el Passeig de Gràcia, alguna vegada hi havíem passat pel davant. També havíem sentit a parlar del Parc Güell, però tret dels que vivien a la vora, relativament poca gent l'havia

La Sagrada Família

visitat i les altres obres de Gaudí han estat anys i anys, no direm ignorades ni molt menys, però si poc conegudes i no gaire visitades. La Sagrada Família, òbviament, ha estat sempre molt anomenada, però molt sovint en un sentit pejoratiu fent referència a alguna cosa o projecte que no s'acaben mai. La frase *Això sembla les obres de la Sagrada Família* entrà en el llenguatge popular com a sinònim d'afer interminable i costós. Ara però, des d'un temps cap aquí, les coses han canviat.

Crec que es pot dir que l'era daurada de Barcelona va començar fa una vintena d'anys amb la preparació dels Jocs Olímpics del 92, que li donaren un relleu universal. La UNESCO també hi ha tingut una part important declarant Patrimoni mundial de la Humanitat diversos llocs de Catalunya i molt especialment l'obra de Gaudí. Darrerament encara, la visita de Benet XVI per elevar al grau de Basílica el temple de la Sagrada Família, va fer que es projectessin les imatges de Barcelona a tot el món i això encara no ho és tot ja que el Vaticà prepara una gran exposició sobre Gaudí per la primavera vinent que sens dubte reforçarà encara la gran dimensió del personatge, de la seva obra i per retruc de la ciutat comtal.

Gaudí doncs, és un dels personatges catalans més coneguts del món. Actualment segurament el més famós i el més productiu des del punt de vista econòmic per la ciutat comtal. La majoria d'estrangers associen el nom de Gaudí al de Barcelona i molts dels que visiten la ciutat ho fan expressament per veure les

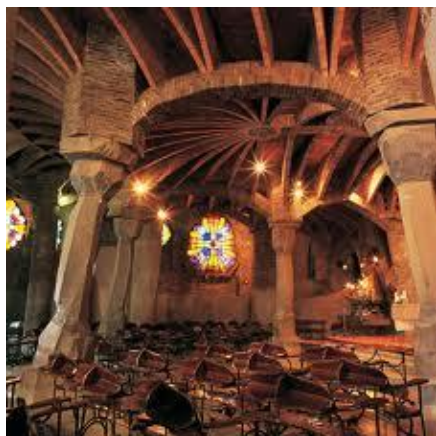
seves creacions. Per algun motiu deu ser que actualment la Sagrada Família és el monument que rep més visites de tot Espanya. La resta de l'obra gaudiniana de Barcelona també es visita avui dia amb una certa facilitat gràcies a la bona invenció del *Bus Turístic*.

No totes les obres de Gaudí però, estan ubicades a Barcelona, ja que també són de la seva creació el *Palau Episcopal d'Astorga*, *La Casa Botines de Lleó* i *El Capricho de Comillas*. I com és que anà a treballar tan lluny de la seva terra?

La primera d'aquestes obres fou la que és més coneguda amb el nom d'*El Capricho*, encara que el seu nom real és *Villa Quijano*, ja que fou encarregada per Máximo Díaz de Quijano, cunyat del Marqués de Comillas, que era el sogre d'Eusebi Güell. El Capricho es construí entre 1883 i 1885. Després, cap al 1887 vingué l'encàrrec del Palau Episcopal d'Astorga, degut a que en aquell temps, el bisbe de la diòcesi d'Astorga era Joan Baptista Grau i Vallespinós, nascut a Reus i per tant coneixedor de l'obra de Gaudí. Pel que fa a la casa Botines de Lleó, s'escollí a Gaudí per una recomanació d'Eusebi Güell, que com a fabricant de teixits tenia una bona relació comercial amb una empresa que havia fundat Joan Homs i Botinàs (d'on ve el nom de Botines). Gaudí, que ja tenia llavors molta feina, (1891/92) acceptà aquest encàrrec per la proximitat del palau d'Astorga que s'estava construint en aquell temps.

Palau Episcopal d'Astorga

Interior de la cripta de la colònia Güell

dels seus primers treballs (tenia llavors 22 anys) i d'on s'endugué la gran decepció de la seva vida, no pas del punt de vista arquitectònic sinó sentimental, ja que en aquestes estades a Mataró va coneixer i es va enamorar de la Pepeta Moreu, que feia de mestra d'infants en aquella cooperativa i a més era professora de francès. Va passar força temps abans que l'Antoni s'atrevís a declarar el seu amor a la Pepeta i quan finalment es va decidir a fer-ho, aquesta ja s'havia compromès amb

un constructor local. Diuen però, que més valgué que fos així, car no es concep que Gaudí hagués pogut ser feliç amb aquella noia, a jutjar pel que es coneix de la seva vida a través d'unes memòries que va escriure un germà seu.

Probablement que això degué influir en la determinació de consagrar-se en cos i ànima als seus treballs d'arquitecte i aquesta qualificació *en cos i ànima* li escau molt bé perquè per un costat era un gran catòlic practicant i per l'altra esdevingué un asceta que s'alimentava amb un règim vegetarià i que entre altres coses evitava el cafè com si fos una veritable droga.

Gaudí doncs, va viure els darrers anys de la seva vida com un asceta, un convençut catòlic i una certa pobresa, encara que ell deia:

Convé no confondre la pobresa amb la misèria. La primera condueix a l'elegància i a la bellesa; la segona a la fam i a la rancúnia. La riquesa només porta a l'opulència i la complicació.

L'art és la bellesa i la bellesa és la resplendor de la veritat, sense la qual l'art no és possible.

Cripta de la Sagrada Família. Tomba de Gaudí a la capella del Carme

Ant. Gaudí

Des de ja fa algun temps s'està especulant sobre la possibilitat de beatificació d'Antoni Gaudí. Sobre quines bases? Doncs simplement perquè era un enamorat de Déu, un catòlic de missa diària i practicant del sagrament de la reconciliació; perquè desitjava que la seva obra, molt especialment el Temple Expiatori de la Sagrada Família provoqués l'admiració de la grandesa de Jesucrist i perquè ell mateix va esdevenir un gran imitador del Crist, amb la seva humilitat i la seva pobresa, renunciant a les fastuositats mundanes. No és gaire corrent que un arquitecte de la seva vàlua mori pobre. Avui dia això sembla poc més que impossible i per tant s'ha de reconèixer que d'homes com aquests

no n'hi ha gaires.

De moment, al 2003 Gaudí va ser declarat a instàncies de la diòcesi de Barcelona *servent de Déu*. Aquest és un títol *post mortem* que l'església catòlica atorga a persones que durant la seva vida s'han distingit per les seves virtuts o la seva santedat. El camí cap a la beatificació però (si mai arriba) és encara molt llarg.

Això no priva que tots els que parlem la llengua que ell parlava i que hem nascut no gaire lluny de la terra on ell va néixer, ens sentim orgullosos de tenir aquesta figura mundialment reconeguda.

Francesc Bellmunt

POSTAL DE BANYOLES

Actualment la població de Banyoles (Comarca del Pla de l'Estany), té més de 18.000 habitants. Qui la coneix d'anys i la visita avui, queda sorprès amb el desenvolupament urbanístic que ha experimentat les dues darreres dècades. Ja a l'entrada remarca la gran quantitat de noves construccions i al centre antic la restauració de molts edificis.

Riba del llac de Banyoles

Banyoles posseeix un patrimoni arquitectònic molt important però el que avui fa la seva anomenada és sobretot l'estany, durant segles un espai insalubre de maresmes, carregat de llegenda, que a partir del segle XIX amb l'arribada del turisme fou sanejat i posat en relleu. La serenor de les aigües li dona una bellesa particular, amb uns marges on s'ha plantat desmai i altres arbres, avui molt alts, ombrel·les d'uns camins per on passejar-hi o córrer-hi és un dels millors calmants de la vida moderna, com diu un nadiu de Banyoles.

En aquest passeig, a la primavera podem observar un fenomen peculiar: la caiguda, com si fossin flocs de neu, del *borrat*, una mena de borrims blancs que es desprenen dels arbres.

L'estany també conserva unes petites construccions particulars: les *pesqueres* o casetes on alguns notables de la població guardaven barques i estris de pescar. Bastides entre el XIX i el XX, de vegades tenen cert valor artístic.

El Centre d'Interpretació de l'Estany es troba al Museu Darder, que comprèn a més una col·lecció d'Història Natural. Però els principals testimoniatges de la història de Banyoles, es reflecteixen sobretot en arquitectura medieval: N'és una joia la plaça major porxada, admirable no només per la unitat arquitectònica sinó també per les grans dimensions, que la fan única a Catalunya en proporció al nombre d'habitants de la població.

Conserva part de la muralla i sobretot edificis religiosos i civils: El més important, l'abadia de Sant Esteve, el primer monestir benedictí que es fundà a

Catalunya, al voltant del qual a partir del segle IX es bastí la vila vella. Els seus abats presidiren la vida de la població fins que els poders civils anaren guanyant en pes; el 1835, la desamortització de Mendizábal comportà l'exclaustració definitiva de la comunitat. També cal citar l'església de Santa Maria dels Turers.

Dels edificis civils, en destaquen dos de gòtics: la Pia Almoïna –avui Museu Arqueològic Comarcal, que conserva una mandíbula humana de l'època de Neandertal vella d'uns 60.000 anys–, i la Llotja del Tint –actualment sala municipal d'exposicions–, on es tenyien les llanes, els *draps banyolesos* que feren de la població un dels grans centres drapers de Catalunya i es comercialitzaren per tota la Mediterrània

La terra de Banyoles no era particularment apta per als conreus fins que els aiguamolls foren convertits en recs –avui encara visibles, alguns àdhuc passant enmig de la població–, que possibilitaren sobretot el segle XVIII el cultiu del cànem i del lli, i també la indústria.

Banyoles. Porxos de la Plaça Major

Un altre atractiu de Banyoles és per a nosaltres sentir parlar aquell català tan genuí, com si no hagués estat afectat per l'adulteració que ha sofert en tants indrets de Catalunya. Però Banyoles, no està tancada en ella mateixa: els darrers anys el nombre dels nouvinguts hi ha anat augmentant, molts d'ells procedeixen de cultures tan diverses com de l'Àfrica o de la Xina. Això, naturalment representa un repte per a integrar-los però té unes institucions dinàmiques, que hi vetllen.

El 1992, l'estany acollí les competicions de rem –esport de tradició local– i de vela dels Jocs Olímpics de Barcelona, que foren la principal causa de la transformació de la ciutat, i més tard també altres competicions internacionals.

S'hi practiquen a més el piragüisme, la natació, el triatló, i el ciclisme a les ribes.

Finalment, no deixem Banyoles sense emportar-nos una de les seves tradicionals *tortades*, a base d'ametlla, d'una pastisseria de solera.

Per fer-nos càrrec de l'interès que té aquesta població de Catalunya, no hi ha com anar-la a veure. Però si això no fos possible, una publicació recent ens en permet una detallada visita virtual a través d'una lectura interessant i de belles imatges (Andreu Mas / Jordi Prat / Josep Grabuleda: *Banyoles, La ciutat de l'Estany*, ed. Nautilus Comunicació i Cultura / Ajuntament de Banyoles, 2009).

Carme Eberenz-Greoles

UN AGERMANAMENT INESPERAT

Vaig aterrar al Japó el mes d'agost, mes que serà recordat per haver estat el més calorós de tota la seva història. Així doncs, acostumat al clima temperat de Suïssa (i això que jo era d'aquells que deia que era massa temperat), la calor que em vaig trobar va ser com una bufetada en tota regla, sobretot per la xafogor que feia, l'estiu de Barcelona al seu costat és el paradís! Primeres setmanes de patiment i molta suor que de ben segur em quedaran gravades a la retina, va ser un bon començament d'una experiència que continuo vivint amb una intensitat creixent i a

Carrer de Shibuya a Tòquio

voltes desconcertant, i és que aquest país és un pou de sorpreses i els japonesos són una societat molt però que molt particular. D'entrada el xoc cultural va ser important doncs sembla ben bé que aquesta gent visqui aïllada al seu món, potser per la situació geogràfica o bé per les limitacions lingüístiques...en qualsevol cas la sensació de distància és ben palpable vaig requerir d'un temps d'adaptació i

aclimatació al nou entorn. Ara bé, dit això i passats els primers mesos un s'adona que en realitat Japó té molts punts d'unió amb la nostra estimada Suïssa...i evidentment no em refereixo a la llengua (encara que el suís-alemany al primer contacte pugui sonar a japonès). Reconec que pot sonar estrany però certament ambdós països tenen moltes similituds, per exemple un nivell de

benestar i qualitat de vida destacats, una xarxa de transport públic capdavantera o un entorn natural de luxe per esmentar-ne alguns. Segurament les paraules organització, respecte, planificació, administració o rigidesa normativa us seran familiars...doncs al Japó ho són també, i ben presents!, fins i tot diria amb un nivell « d'excel·lència » superior als suïssos, és per això que passats aquests mesos inicials m'atreveria a dir que si hi ha un país similar al Japó aquest és Suïssa, això sí aquí de *fondues* i *raclettes* no se'n veuen gaires per contra si sou amants del peix aquest és un bon destí. En fi que si alguna vegada heu pensat de fer una visita a terres nipones no us ho penseu dues vegades, jo us ho recomano de totes totes, tampoc us diré que us sentireu com a casa però ben segur que us endureu alguna sensació de *déjà-vu* suís.

Gerard Vinyes

VIATGE AL VIETNAM

Fa uns anys tinguérem ocasió de visitar una mica Xina i ens va agradar tant que ens quedaren ganes de tornar en aquell continent asiàtic. Índia, Birmània? Finalment optarem pel Vietnam i potser hi va influir això del 27 a 30 graus al mes de novembre, ja que aquí a Suïssa en aquesta època de l'any estem de vegades a zero, com el dia que varem marxar

El Vietnam té una densitat de població molt elevada. 84 milions d'habitants només per 330.000 Km quadrats. Té com a veïns la Xina al nord i Laos i el Cambodja a l'oest. A l'est, el golf de Tonkin i la mar de Xina, amb una llargada d'uns 1700 Km de costa. En el llenguatge del país, Viet vol dir *poble* i Nam que significa *aigua*.

El Vietnam esta dividit en 60 províncies i la capital es Hanoi. Les altres tres grans ciutats són Saigon u Ho Chi Minh , Hai Phong i Da Nang.

Les religions que s'hi practiquen són: el taoisme, el confusionisme, el budisme, el cristianisme i el caodaisme.

Les terres del Mekong (l'antiga Cochinchina francesa), al sud del país estan en permanència inundades i són els grans arrossars que alimenten la població. Es un país que ha sofert moltes guerres, amb els xinesos durant molts anys, els japonesos i fins l'arribada dels europeus, holandesos, anglesos i francesos i per l'últim els americans fins el 1975 . Després de tantes guerres i tants morts, la població actual és molt jove.

Les persones grans estan molt respectades i els morts també, ja que són venerats durant tres generacions en uns altars que hi ha en cada casa i que sovint se'ls homenatja cremant objectes o figures que representen les seves possessions en vida com bitllets de banc (falsos, naturalment), maquetes de cases o autos (que havien posseït) i moltes altres tinències de la seva passada vida. Els vietnamites no estan tristos quan mor un familiar, ja que suposen que l'ànima passa a una millor vida i a més, per ells és com si encara els tinguessin presents, ja estiguin a taula o al treball.

Mitjà de locomoció popular

Després d'una mica de informació, ja estem el 13 de novembre a Zuric a punt d'agafar un Airbus 320 direcció a Bangkok amb 10,45 hores de vol ,allí varem ser transferits amb avio fins Hanoi 1,45 de vol mes, un cop recuperat l'equipatge i passat el tràmit de la duana varem fer la coneixença del nostre guia local, que ens esperava amb el l'autobús. El termòmetre marcava 30° i nosaltres encara portàvem els jerseis i anoracs. Aquella mateixa tarda ja varem fer una visita de l'Hanoi antic amb l'especial carrer de la seda i els barris moderns amb *pousse-pousse*. Al final assistirem a un espectacle de titelles sobre l'aigua,

molt curiós, doncs les persones que fan aquest espectacle estan sempre dins de l'aigua amb unes canyes llargues i fan treballar aquestes titelles.

Hanoi té 18 llacs naturals i un riu anomenat *El Roig*, que facilita el transport local amb barques. Dins la ciutat hi ha relativament pocs autos, però molta circulació de motos i bicicletes.

Tipus de cases, molt corrent al Vietnam

Les cases de la població són bastant diferents del que coneixem aquí a Europa, ja que no hi ha edificis llargs i amples amb molts pisos. Degut a la carestia del terreny, les façanes de les cases (a part els edificis administratius i alguns altres de les grans ciutats) només tenen uns 4 metres i les diverses dependències de la casa estan en diferents pisos un al damunt de l'altra. Hi ha encara bastant gent que viu en barraques. La part moderna de les ciutats està molt ben organitzada, però només és pels rics.

L'endemà fèrem la visita dels temples Dinh i Le a Hoa Lu, molt interessants i a la tarda, amb una barca ens passejarem per la badia d'Halong amb les muntanyes de pa de sucre, els seus arrossars, i també les coves de Tam Coc.

Si aneu al Vietnam segurament visitareu el lloc on va viure l'heroi nacional Ho Chi Min que en el 1930 va fundar el partit comunista indoxinès i en el 1941 la Lliga per la independència del Vietnam, dirigida contra els colonitzadors francesos i els ocupants japonesos. Allí es pot veure la casa on va viure, la seva tomba amb la pagoda que hi ha al costat. Va morir al 1969.

Una altra visita força interessant és la del museu d'etnografia a Hanoi i el temple de la literatura que va ser construït en 479 av. J-C per servir de culte per els deixebles i alumnes de Confuci. Tot això es troba a Hanoi i aquell dia el varem acabar a casa d'una família d'artistes, amb un concert de música típica del Vietnam.

Una altra de les visites clau del Vietnam és la de les famoses muntanyes de pa de sucre a la badia d'Halong. Embarcats en un d'aquests grans juncos, on hi passarem la nit tinguérem la gran satisfacció de veure aquests paisatges que tantes vegades havíem ja vist en fotografia o cinema.

A Da Nang visitarem el museu d'arqueologia Champa, que ens ensenya el resum d'una civilització desapareguda, amb més de 300 escultures que són les

Badia d'Halong

obres d'art mes boniques de tot l'Àsia del sud-est i a Hoi An, després de visitar l'antiga ciutat, vàrem anar a un taller de fanalets, on ens van ensenyar la manera de fabricar-los.

Després de passar pel *coll dels núvols*, férem una parada a la muntanya de marbre o *dels cinc elements*, que són cinc puigs que porten els noms de *aigua, metall, terra, foc i fusta*, per anar a parar a la ciutadella de Hue, un palau imperial situat sobre el riu dels Perfums, on hi ha la tomba de l'emperador Tu Duc. En aquest riu dels Perfums hi férem una passejada en barca per veure el mercat flotant, les cases amb pilotis i la pagoda de la Dama Celeste de 1760, que és pels xinesos de Canton, la patrona dels pescadors i navegants nascuts a Fujian. Després de tot això anàrem cap a Saigon (que vol dir Gran Mercat), la capital econòmica del país i la ciutat més gran del Vietnam. Aquest nom de Gran Mercat li escau molt bé perquè allí es compra i es ven tot a preus inversemblants. És la bogeria del comerç.

Com tot bon turista vàrem veure la catedral, l'òpera, l'edifici de correus,

Mostra dels túnels

el palau presidencial i finalment el museu de la guerra, que és una d'aquelles visites que fereixen la sensibilitat de qualsevol, ja que sembla impossible el mal que pot fer una guerra i un altre lloc important de referència bèl·lica són els túnels de Cuchi, que durant la primera guerra d'Indoxina (1946-1954), construïren els vietnamites de la resistència. Tenen 200 km. i són de dimensions reduïdes: de 0,80 m. a 1,20 m d'altura per 0,60 m d'amplada, amb 3 o 4 nivells, dissimulats amb vegetació. Estaven ben equipats, amb dispensaris, cuines, pous d'aigua potable etc. aquesta guerra va ser contra els francesos. En guerres posteriors, aquests túnels encara eren d'utilitat, però en el 1966, quan els americans els van descobrir començaren a bombardejar-los amb bombes de napalm i químiques. Degut a les reduïdes dimensions de la fortalesa, pràcticament només hi podien entrar el vietnamites i llavors els americans hi feien entrar els gossos, però els resistents posaven a les entrades dels túnels roba dels soldats americans i els gossos es desorientaven. Les pèrdues foren enormes, tant d'un costat com de l'altre i encara ara queden molts forats de les bombes, però la vegetació ja comença a dissimular aquesta desgràcia. Ara és una atracció turística.

L'últim dia férem la visita de Tay Ninh, una pagoda ecumènica en la que hi practiquen els seus oficis el Budistes, el Taoistes, els Catòlics i els Islamistes, tots a la mateixa pagoda. I en la darrera nit, el sopar va ésser de comiat amb ball i divertiments dins d'un vaixell que mentre sopàvem va fer el recorregut del port de Saigon.

Tot el viatge fou molt interessant, tant pels paisatges com per les ciutats i sobretot pels costums i manera de viure en aquella part del món. Que malgrat la mundialització hi ha encara diferències força notables. I no puc deixar de remarcar la simpatia i el bon tracte de la gent.

Mercè Amela

JOAN MARAGALL I GORINA

Joan Maragall i Gorina

Enguany celebrem el 150 aniversari del naixement del gran home, poeta i catalanista Joan Maragall. Amb aquestes ratlles no podrem ni esbrinar lleugerament el que representa aquest personatge, tant la seva obra es rellevant i extensa per les Lletres Catalanes i per Catalunya. Molt i molt s'ha dit i publicat sobres la seva persona, com a poeta, periodista i actuació política, en aquest any de commemoració. El seu missatge és, avui dia, de gran actualitat. Jo vull retre aquí, un petit homenatge d'admiració a la figura del gran Mestre que fou en la seva època, que és actualment i seguirà sent-ho per a les generacions futures. La seva rectitud, catalanitat i claredat d'esperit ens ha de servir d'exemple.

Joan Maragall i Gorina va néixer en una família benestant de Barcelona, fabricants de teixits. El seu pare volia posar-lo al davant de l'indústria familiar, però ell, noi inquiet, volia estudiar, volia aprendre, llegir, escriure, i finalment el pare va cedir i acceptà que el jove Joan estudiés per advocat. Estudià també, literatura catalana i castellana. Fou un brillant alumne d'alemany, llegeix els clàssics germànics i anglesos, ja més gran va fer unes magnífiques traduccions de Goethe, el seu poeta preferit. Féu prova d'una capacitat intel·lectual extraordinària. Ja instal·lat com advocat, cada cop es decanta més cap al treball de periodista. Escriu a *L'Avenç*, *El Brusi*, *La Renaixença* i d'altres. Ocupa alts càrrecs de direcció en diaris i revistes de la ciutat. Els seus articles són molt valorats per tothom. Com a poeta, de molt jove ja va guanyar diversos guardons als Jocs Florals, i els seus versos són publicats i llegits per un públic entusiasta que vol reafirmar-se com a poble i amb veus com la d'en Maragall, aquest poble s'hi identifica plenament.

Freqüenta les millors tertúlies literàries i musicals de Barcelona, on s'hi troba un tal Enric Granados. Maragall havia estudiat piano de manera notable. Admirat i respectat per tot Barcelona, és l'home assenyat que tot el que fa li surt de manera òptima.

Viatjant per Espanya, l'encanta Sevilla i Granada. A Madrid admira Velázquez i diu que és el millor pintor del món. Allà freqüenta la crema de l'intel·lectualitat política, religiosa i artística de la Villa i Corte. Va a Marsella i a Paris. El 1891 es casa amb Clara Noble, i en viatge de noces visiten la Costa Blava,

Gènova, Pisa, Florència; el Renaixement italià els entusiasme.

Dos anys més tard, hi hagué el terrible atemptat de la bomba del Gran Teatre del Liceu i la família Maragall hi era. Aquella tràgica nit ocupaven la llotja 7 de la platea. Aquell 7 de novembre va fer tremolar tot Barcelona, on l'anarquisme havia arrelat molt fort. La repressió fou brutal, els processos de Montjuïc, les tortures, els desterraments i fins i tot, els afusellaments, foren una clara prova d'abús d'autoritat, d'encegament i odi envers la classe obrera que vivia miserablement. En Maragall va condemnar fermament aquesta actitud venjativa de l'autoritat civil i militar, que tantes víctimes va fer. Va escriure articles molt valents, on denunciava l'explotació social que patien els treballadors i que no van agradar gens a alguns capitosts que manaven a la ciutat. Aquesta actitud d'indignació i protesta contra l'autoritat militar abusiva i anticatalana la mantindrà, també anys més tard, en els fets de la Setmana Tràgica del juliol del 1909.

L'atemptat del Liceu

El Maragall poeta, és el més conegut. Té una obra inspiradíssima i de forta arrel patriòtica catalana. Llegiu sinó: *La vaca cega*, *La sardana és la dansa més bella* o el *Cant espiritual* i tantes altres com *El mal caçador*. Totes elles bellíssimes i humanes ja parlin del mar, de la muntanya, dels sentiments o de la Pàtria. Sempre hi floreix una musicalitat perfecta i una fe clara i infinita del que diu i com ho diu, qualitats aquestes que només els escollits, com ell, assoleixen plenament. Malgrat els anys turbulents que l'hi va tocar viure i les situacions compromeses que va haver d'afrontar, sempre va fer prova de seny, d'honestat i de rectitud exemplars.

Retrat de família al jardí de casa seva

Malauradament en Joan Maragall i Gorina no tenia molta salut, i a finals del 1911, cau greument malalt i els millors metges no l'hi donen esperances de curació. Ell s'ho veu venir i s'ho pren amb serenitat cristiana. Amb un cert esperit patriarcal reuneix tots els seus per acomiadar-se'n abans d'emprendre el llarg viatge cap a l'infinit. Beneeix la seva esposa Clara i els tretze fills i demana que se l'amortalli amb l'hàbit de Sant Francesc. Més tard els hi diu: *Quina pau!; vull la pau, la pau...; quina mort tant dolça, tant dolça... Deu meu!...* Això passava el 20 de desembre del 1911, en una torra de Sant Gervasi.

Moltes més coses podríem explicar de l'immens personatge que fou en

Joan Maragall i Gorina. Va viatjar per tot Catalunya. Els Pirineus els va fer de cap a cap, amb tartana o a l'esquena d'ase per poder arribar dalt dels cims, i sovint els hi dedicava un poema ple d'inspiració. Contemplant la costa, els pobles i les ciutats, les planúries i boscadades, l'ànima del poeta s'eixamplava intensament i en treia un retrat sumptuós. Molt interessants també eren els seus articles escrits en castellà a diaris de la capital, que l'hi donàrem estima i admiració.

I ara que estem a les vigílies de Nadal, en un llibre he trobat un poema seu en honor a la Festa, que com a simbòlica felicitació meva, us en transcriu unes estrofes plenes de puresa poètica.

Pere Canyameres Petit

NADAL

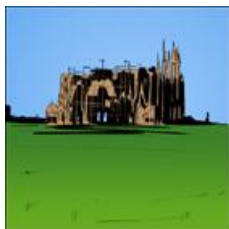
Caieu, fulles , caieu, fulles
que ja s'acosta Nadal
i el cor el vol nu i glacial...
Neix l'hivern cantant les glòries
d'una Verge amb manto blau
que al senti's plena de gràcia
baixa els ulls, junta les mans
i es posa a adorar Déu
en son ventre virginal...
Caieu, fulles, caieu fulles,
Que ja s'acosta Nadal.
En les nits de desembre - tant llargues!
Els pastors s'estan sols entre el vent,
contemplant la foscor de la terra...
I en el cel hi ha l'estrella d'Orient.

LES QUATRE COLUMNES REFETES

Les quatre columnes de Puig i Cadafalch que simbolitzen les quatre barres de la senyera catalana, ja tornen estar aixecades entre la gran font i el Palau Nacional de Montjuïc, on hi ha el Museu Nacional d'Art de Catalunya (MNAC). Recordem que aquestes columnes les havia fet enderrocar el general Primo de Rivera en el 1928, perquè no volia que en l'exposició universal del 1929 de Barcelona, hi hagués cap signe de catalanitat.

AUCA DE LA SAGRADA FAMÍLIA

En un camp prop de l'Eixample,
quan clou el segle XIX,
en un espai gran i ample
s'eixeca un temple tot nou."

Ja està fet el bassament
d'una cripta neogòtica.
La nau, que a sobre van fent
pujarà més estrambòtica."

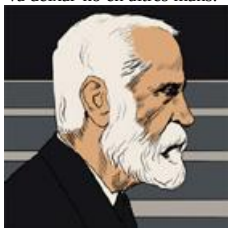
De Jesús és l'arribada
enmig de la humanitat ;
ell és com la nostra albadà
d'un matí assolellat."

Sugrañes, l'arquitecte,
a l'obrador el reemplaça
continua el seu projecte
i alça més d'un campanar

Francesc de Paula Villar
dibuixava els primers plans
però molt lluny no va arribar,
va deixar-ho en altres mans."

Antoni Gaudí, de vell
ple d'amor i pietat
situat prop del cancell
demanava caritat !

Quatre torres per façana,
quatre barres, quatre dits,
la senyera catalana
del temple dels peneditis."

La cruel guerra civil
ataca aquests sants indrets.
Fent-hi mil destrosses, mil,
ni els bastiments queden drets.

Antoni Gaudí i Cornet
seguirà com arquitecte
i comença nou, de pet,
tot aquell primer projecte"

El portal del Naixement
és com pura meravella,
expressió d'un art neixent
d'una història molt bella

Per la caixa d'un tramvia,
en Gaudí és atropellat ;
cau, quasi mort a la via
un capvespre malaurat."

Els anys de la dictadura,
ni amb la religiositat,
res no avança, tot s'atura.
Cal deixar-ho inacabat?"

Nova Junta Constructora
del vell Temple Expiatori
vol posar-ho tot a l'hora
i convoca el Consistori."

Subirachs, és l'escultor
que fa la façana owest
dita de la Passió.
En tot diferent de l'est..."

Hi restaura, amb clàssic art,
el pelicà, un pastoret.
Tot allò que està trencat,
fins a posar-ho ben dret.

Observa el primer vitrall,
amb llum clara del migdia
i hi veuràs tot un ventall
de colors i d'harmonia"

Aviat tothom ho capta :
barcelonins, enginyers...
i en cada nova recapta
hi aboquen més diners."

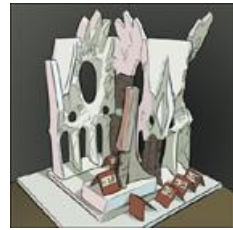
Les talles tindran arestes,
tot aquí expressa dolor.
En les escenes hi ha festes
Que volen contemplació"

El Temple és molt visitat,
de per tot arriba gent.
Veuen que no és acabat
i altre cop tornen corrent

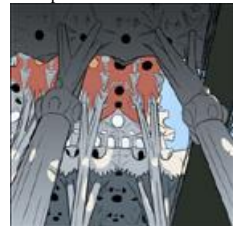
Tenim sants a les façanes,
en balcons instal.lats
cistells amb magranes ;
uns i altres petrificats"

Recuperen els bocins,
prenen del conjunt les mides,
treuen les runes de dins
i eixequen noves bastides.

Sotoo, escultor japonès,
com sant Pau cau del cavall
i s'engresca com si res
a aportar-hi el seu treball

Cert, el portal de la Glòria
ja té fets els fonaments.
Hem bastit ja la cantòria
i afegit molts elements

Aquest temple de Gaudí
que és símbol de Barcelona.
L'acabaran ? Oi que sí ?
Però caldrà esperar una estona.

*Text: Ramon Cuéllar / Joan Vilamala
Il·lustracions: Roger Tallada*

LA MEVA VIDA

Què es la vida, un frenesí , què es la vida una il·lusió, amb alegries, sorpreses i desenganys. Tal com deia Calderón de la Barca la vida es un somni i tot passa, i així es el nostre destí.

En primer lloc, tinc d'agrar molt a la meva mare que em va donar la vida, que em va rebre als seus braços i vaig poder veure el primer raig de llum. Era la nina de tota la família, la reina de la casa, fins el dia que varen arribar les meves germanes. La reialesa s'havia acabat per mi i vaig comprendre que havia de compartir totes les meves joguines i també els petons dels meus pares. Aquest va ser el meu primer desengany.

Al començar l'escola vaig conèixer les meves primeres amiguetes. També va arribar el dia de la meva primera comunió ple d'alegria i d'il·lusió i aquell dia ja tornava ser la reina, tota cofoia amb la meva roba d'organdí blanc i amb el meu pentinat de tirabuixons .

En acabar l'escola vaig començar a treballar i després del treball, els vespres encara anava a aprendre de cosir. Quan vaig cobrar la meva primera setmanada va ser un orgull poder-la portar als meus pares. Els diumenges anava a la muntanya o a ballar amb una colla d'amics d'una penya.

Més tard, vaig conèixer un xicot amb el qui vaig festejar molt enamorada i un bon dia em vaig trobar a la porta de l'església del braç del meu pare i al peu de l'altar amb aquell xicot que havíem festejat tants anys. Em delia d'anar corrent cap al seu costat i abraçar-lo, però les meves cames tremolaven. Sort que el meu pare m'aguantava fort del braç. Va ser un dia de gran felicitat per tots dos.

El temps va passar i un bon dia ens vàrem trobar a Suïssa i el que més desitja un matrimoni va arribar. Als meus braços tenia una nena que semblava un angelet. Erem feliços però més o vàrem ser quan va arribar la segona nena, una joia. La família ja estava completa.

Les filles ja estan casades i ara estem molt contents de tenir els néts que ens estimen molt i no s'obliden mai de nosaltres.

Actualment, el meu marit i jo vivim tots dos sols. És la llei de la vida, però tenim pau i amor, després de més de cinquanta anys de vida comuna. No pensem en el passat ni tampoc en el futur. Per nosaltres es el present que compta i tal com deia Calderón de la Barca la vida és un somni i els somnis, somnis són.

Mercè Amela

ARA FA 30 ANYS

ARA FA 30 ANYS... Aquest article es va publicar en el butlletí número 60 del desembre del 1988.

Una vegada es va acordar no sé exactament a on, que cada cop que una nova Junta entrava en funcions, tenia de fer un petit escrit, una salutació pels socis. Però, us ha passat alguna vegada d'agafar el llapis i paper i veritablement no tenir res, ben res que dir ? ... O bé tenir molt a dir, però no arribar a lligar caps, com diem vulgarment ? ... A mi em passa quelcom per l'estil. Em manca la inspiració i no puc pas esperar a que em vingui, ja que el Butlletí s'espera.

Hem de dir quins són els nostres projectes... El perquè varem agafar la Junta les dones... Dons bé, tot això ja va ésser dit el dia de l'Assemblea, però es pot tornar a repetir pels que no hi varen assistir.

En primer lloc, la Junta és quasi estrictament femenina, perquè no hi varen haver « homes » que es presentessin i també perquè per part d'aquests hi havia un viu interès des de fa 1 o 2 anys, de que les dones fessin quelcom. (Sempre aquesta mania de que no fem res). També per sentimentalisme, perquè el Centre no anés a l'aigua, per tal de no perdre el contacte entre els catalans que vivim aquí i que ja ens coneixem d'uns anys, perquè fem encara més coneixences, per estimular la gent a parlar en català i sensibilitzar-los de més en més a tot el que fa referència a la nostra Cultura. Donar a conèixer les nostres costums, la nostra mentalitat, etc.

Si ho aconseguirem o no, ja es veurà d'aquí uns anys. Penseu només que anem de bona fe.

Teresa Bisbal de Montmany

CONCURS ORTOGRÀFIC

En els nostres Butlletins, a vegades se'ns hi escapen algunes faltes d'ortografia, però ara n'hi haurà alguna més que hem posat expressament perquè un dels nostres lectors pugui rebre un premi. El guanyarà aquella o aquell que hagi trobat més faltes d'ortografia, que haurà d'apuntar en un paper i enviar-lo a l'adreça del Centre abans del 28 de febrer, amb la menció *concurs ortogràfic*

El concurs del butlletí anterior el va guanyar en Ramon Cuéllar, que en va trobar 12.

La responsabilitat del contingut dels articles correspon als seus autors

QÜESTIONS

El mes passat amb motiu de la vinguda del Papa a Barcelona per la Concessió del títol de Basílica al temple de la Sagrada Família, vam tenir l'ocasió de meravellar-nos davant l'obra de Gaudí, i mentre ens anaven explicant el que havia dissenyat el mestre ens quedàvem admirats de tanta bellesa i sumptuositat sortits d'aquest cervell tan perfectament organitzat.

Avui dia es parla molt del poder que té la ment i molts savis ens diuen que *som el que pensem*. Davant de la magnificència de l'obra de Gaudí, crec que això deu ser d'aquesta manera.

Perquè unes persones són capaces de creativitats meravelloses i altres no? Serà un do, una qualitat reservada només a uns individus concrets?; serà que no tothom és capaç de fer treballar de manera adequada el seu cervell, la seva ment?; o serà que no hem après anar al fons del nostre pensament? Potser no hem cregut el que ens va dir Jesús: *el regne de Déu és dins vostre*. Regne que equival a poder.

Que la ciència i la religió divergeixen? Potser sí, però les ensenyances que es troben en les religions antigues ajuden a la ciència a veure o a trobar solucions a les incògnites de la vida

El Dr. Mario Alonso Puig, en el seu llibre *Reinventar-se* diu: davant de les pors més profundes no existeix una incapacitat real per enfrontar-s'hi, sinó la convicció de què un és incapaç. Necessitem tenir coratge per endinsar-nos en l'espai que no es veu i si el tenim, descobrirem dues coses: l'origen de les nostres conductes automàtiques i el nostre potencial inexplorat.

De fet no ens han ensenyat massa o gens a pensar en profunditat en els actes de la nostra vida. Hi ha una frase de la Bíblia que diu : *Si teniu fe com un gra de mostassa –que és la més petita de les llavors–, transportareu les muntanyes*, que a la pràctica vol dir que serem capaços de tot. Però sovint hem entès malament aquestes advertències i la fe l'hem aparcats pensant en l'altra vida, oblidant-nos de la que tenim ARA I AQUÍ.

Sembla, que una de les raons per les quals no sabem anar al fons de les coses i dels problemes, és perquè vivim massa superficialment. El que compta és aparentar i tenir, sinó mireu la societat que ens envolta. Sovint em pregunto: Perquè hi ha persones bones que es donen del tot als altres i gratuïtament i altres que viuen amb egoisme i fan tot el mal que poden? Un misteri. Per tant, no pot ser que la persona humana deixi d'existir amb tantes qüestions sense resoldre.

Preguntaven a l'escriptor Jean d'Ormesson fent referència a un llibre seu si creia en l'existència de Déu, i contestava això : *Jo no crec ni en les proves de la seva existència, ni en aquelles que diuen el contrari. Jo no sé pas si Déu existeix, però l'espero, perquè sinó aquest món és un absurd*. Per acabar, recordem aquella famosa frase de Sòcrates: NOMES SE QUE NO SE RES, però jo penso que cal viure amb l'esperança que tot acabarà bé.

Maria Rosa Cabeza

EL QUE NO MATA ENGREIXA

Continuem amb una secció de cuina: les receptes dels plats típics catalans que s'han realitzat a les darreres festes per socis del centre. En aquest cas, les receptes guanyadores del concurs de panellets: els més bons i els més originals.

panellet

m. [LC] [HO] Dolç de dimensions petites i forma diversa (rodona, llarguera, etc), fet essencialment de massapà, al qual de vegades hom afegeix pinyons, coco, fruita confitada o altres ingredients, i cobert amb sucre, ametlles o pinyons torrats, etc. Amb les castanyes, constitueixen la menja típica de la nit de Tots Sants. Era costum que les padrines en regalessin a llurs fillols. A la Segarra i a l'Urgell reben el nom de mitgetes.

L'origen dels panellets i la seva relació amb la diada de Tots Sants és una qüestió encara no aclarida. Alguns historiadors defensen que poden ser una evolució d'antics àpats funeraris celebrats en moltes poblacions de la Catalunya vella, on hi havia el costum de fer un dinar després de la mort d'algun familiar. Aquest acte era tot un ritual, tant en la forma de parar la taula com en la distribució dels comensals i el tipus de menjar que es servia.

Altres teories suggereixen que aquest costum està lligat a la benedicció de pans, que es dipositaven com ofrena a les tombes familiars en honor a la memòria dels avantpassats i també com a aliment en el viatge al més enllà. Aquests pans haurien estat substituïts amb el temps pels dolços panellets, elaborats amb ingredients que no es passen amb el temps i que, per tant, poden aguantar uns quants dies mentre els difunts fan el seu camí cap a l'eternitat.

Altres versions apunten que l'origen dels panellets podria estar en la cultura dels àrabs, grans aficionats a introduir ametlles als seus postres, juntament amb sucre, mel i espècies de tota mena. Aquesta, però, no ha estat demostrada.

Panelletaires

(Cuiners: Lola i Manel Reche, Núria i Laura Inglin)

Ingredients per la massa de massapà

- 400 gr de patates cuites amb pell
- 1 kg de sucre
- 1 kg d'ametlla blanca

Ingredients per la decoració

- ous
- pinyons
- coco ratllat
- cireres confitades

Preparació:

- Prepareu el massapà tot barrejant el sucre, l'ametlla en pols i el puré de patata. Un cop ben homogeni, es deixa reposar 24 hores.

- Es divideix la massa en tres per a fer els tres tipus de panellets:

Per als de pinyons: es fan boletes i es pinten amb la clara d'ou, tot seguit s'enganxen els pinyons i es pinta amb el rovell d'ou.

Per als de cirera: es fan boletes i es pressiona al mig amb la cirera per a que quedi ben enganxada

Per als de coco: es posa tant de volum de coco ratllat com de massa base i es barreja bé. Tot seguit es dona forma de muntanya i es pinta només el capdamunt.

- Es posen al forn a 220°C un màxim de 5 minuts.

- Es deixen refredar i es porten a taula!

Delícies de panellet

(Cuiners: Joan Isaac Biel i Montserrat Ferrer)

Ingredients per la massa de massapà:

- 700 gr d'ametlla blanca en pols
- 700 gr de sucre llustre
- 100 ml d'aigua
- ratlladura de llimona

Ingredients per la decoració:

- cireres i fruita confitada variada
- pinyons, ametlles i festucs
- dàtils i figues
- xocolata blanca i negra
- ratlladura i suc de taronja
- coco ratllat
- ous

Preparació:

- Prepareu el massapà barrejant l'ametlla, el sucre, l'aigua i la ratlladura de llimona amb les mans fins que obtingueu una massa compacte i que es desenganxi dels dits. Emboliqueu-la en film transparent i deixeu-la reposar entre una i dues hores a la nevera. En cas d'utilitzar sucre normal, s'ha de deixar reposar 24 hores.

- Es divideix la massa en tantes parts com tipus diferents de panellets que es volen fer.

Per als de pinyons: es fan boletes de massapà i s'enganxen els pinyons, els quals els tindrem dins un bol amb ou batut, tot fent molta pressió amb les mans. Tot seguit es pinten amb rovell d'ou diluït lleugerament amb aigua.

Per als de festucs: es fan boletes de massapà, les quals es pinten amb ou batut, i s'enganxen els festucs trossejats tot fent pressió amb les mans i donant forma de quadrat. Aquests no es pinten.

Per als de cirera: es fan boletes i es posa la cirera amb mig, tot aixafant-los una mica. A continuació es pinten amb l'ou.

Per als d'ametlla: es fan xurros i es procedeix igual que pels de pinyons. Un cop cuits, es decora la punta amb una mica de xocolata negra fosa al bany maria (o al microones) i es deixa solidificar.

Per als de taronja: es barreja el massapà amb una culleradeta de suc de taronja i la ratlladura d'aquesta. Es fan boletes i s'arrebossen amb sucre. Un cop cuits es decoren amb xocolata negra fosa.

Per als de dàtil: es fan làmines de massapà, es posa una mica de dàtil sense l'os al mig i es tanca format un cilindre. Es tallen porcions i es dóna la forma desitjada, en el nostre cas, de con. Es pinten amb ou i un cop cuits es decoren amb sucre en pols.

Per als de figa: es procedeix igual que els de dàtil, però utilitzant la carn de la figa i es dóna forma cilíndrica, la qual guarnirem amb trossets d'ametlla.

Per als de fruita confitada: es procedeix igual que els de dàtil, però utilitzant fruita confitada variada i es dóna forma triangular. Un cop cuits es decoren com si fossin casetes amb xocolata blanca fosa i estrelletes de sucre.

Per als de coco: es barreja el massapà amb una mica de coco ratllat i es dóna la forma de bolet utilitzant la boca d'una ampolla. Es pinta amb ou i un cop cuït es decora la punta amb una mica de xocolata negra fosa tot imitant la terra.

Per als d'animals: simplement se treballa el massapà per donar les formes desitjades i es decoren al gust, amb pinyons, amb coco, amb xocolata,....

Un cop fets es couen al forn a uns 200°C fins que es vegin daurats (uns pocs minuts). Vigileu-los en tot moment perquè es cremen amb molta facilitat.

Bon profit!

TALLER DE TARDOR

La tardor arriba i tot canvia de color. Groc, marró, gris ... el vent bufa, fa fred i ens recollim a casa. Ens ve de gust quelcom calentó, unes castanyes? Uns moniatos? Però perquè no trenquem la rutina i els hi donem una nota de color?

Dibuixos realitzats per l'Anna, en Miquel i la Klara.

Després de recol·lectar castanyes en diferents parcs, ens vam decidir per “animar” aquest fruit tant típic d'aquestes dates. La imaginació ens dominà i la creativitat va fer de les seves entre grans i petits.

Vam fer vaques galàctiques, ovelles, pops, bisbes i ninots a partir de moniatos. I què dir de les castanyes, les grans creacions dels grans! Quina traça!

Els nens estaven tan immersos en les arts plàstiques que també van voler fer pintures. Són tot uns artistes!

Treballs realitzats pels participants del taller

Moltes gràcies a tots els participants! Sense vosaltres, res de tot això seria possible.

Montserrat Ferrer

TENIM UN NOM QUE EL SAP TOTHOM...

Aquesta secció neix per l'amor que qui us escriu sent pels colors blau i grana. Li ve de petit, molt de petit, de quan els Reis Mags li van portar el millor regal que mai podia haver rebut: Una equipació del seu equip, una equipació del Barça.

La crònica.

S'acaba el 2010 i amb ell un altre any excel·lent pel Barça, qui ens ho havia de dir! Després de guanyar-ho tot durant el 2009, molts érem els qui creïem que aquest any totes aquestes victòries tant seguides ens podrien passar factura. A més, durant l'estiu una selecció espanyola, plena de jugadors del Barça es proclama campiona del món. Tot d'arguments a favor per creure que els jugadors podrien arribar a caure en l'autocomplaença de qui ja ho ha guanyat tot, però res més lluny d'això...

Si bé la temporada 2009-10 no ha estat tant bona com la 2008-09, hem d'acceptar que el Barça ha ofert una imatge de joc molt vistosa alhora que competitiva, situant al club com referència mundial. Però el més important és que s'ha consolidat un model de joc i de club on la cantera recobra tot el seu sentit, i només es fitxen peces clau. El fitxatge d'Ibrahimovic va ser discutit pel preu en l'adquisició, tot i que la qualitat del jugador estava fora de dubte. Va arribar amb molt bones paraules, però amb el temps la cosa va anar degenerant degut a que el ego del jugador estava per sobre dels interessos de l'equip. Al final la història va acabar tant malament com es podia esperar: Ibrahimovic dient que en Pep era un filòsof... i potser precisament per això, aquesta és la clau de l'èxit del Barça, on no deixa lloc per jugadors que es consideren estar per sobre del bé i del mal.

La lliga es va guanyar després d'un frec a frec amb el Reial Madrid. Bàsicament es va decidir en els enfrontaments directes. Després de guanyar al Camp Nou per només per 1-0, el partit del Bernabéu va ser un monòleg de superioritat del Barça: 0-2 i lliga sentenciada perquè no vam deixar escapar cap altre punt.

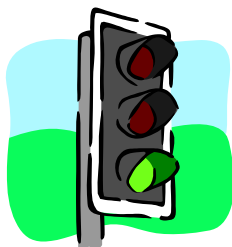
El sentiment d'impotència i frustració a la capital blanca és enorme, i gràcies a l'ajut de la premsa espanyola aconseguixen que es focalitzi únicament en la figura del seu entrenador Pellegrini, oblidant que potser el model del seu President, Florentino Pérez, no funciona. Així que per la temporada següent, 2010-11, recorren a l'anomenat recurs "anti-barça": en Mourinho.

La temporada comença "divertida": el Madrid guanyant i mostrant-se un equip més sòlid que l'any passat, Mourinho fent "amics" amb els seus comentaris, i la premsa madrilenya esgotant els adjectius positius per qualificar el joc del seu equip. En canvi el Barça, sembla que li costa arrencar: resultats un pèl justos, sobretot al Camp Nou, malgrat que la majoria acaben en victòria.

Però el dilluns 29 de Novembre les coses es van posar al seu lloc en 90 minuts: El Madrid visitava el Camp Nou com líder provisional, venia molt inflat, amb molta seguretat que podia emportar-se els tres punts en joc, però van cometre el pitjor dels errors: Van despertar la bèstia blaugrana... 5-0. El resultat és el de menys ja que podien haver estat molts més. El Barça va demostrar que estava molt per sobre a nivell de joc, però també que el model continua sent vigent i per molts anys. Per part del Madrid, el pitjor no ha estat el resultat, sinó que s'ha començat a destapar la capsa dels trons blanca: assenyalant la culpa i errors els uns als altres entre Mourinho, Valdano i Florentino.

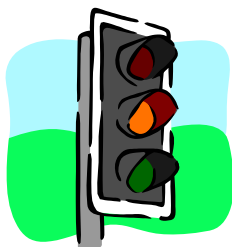
Està clar que el millor revulsiu pel Barça aquest any no ha estat el fitxatge de Villa, que per cert ens està agradant cada dia més, sinó l'arribada a la casa blanca de l'entrenador portuguès. Gràcies Mourinho!

Semàfors.

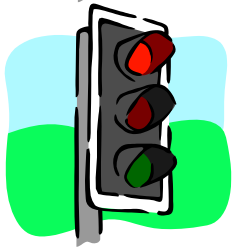
Semàfor verd: Xavi-Iniesta-Messi.

Qualsevol dels tres es mereixen la Pilota d'Or. A nosaltres, de fet, ens és ben igual ja que és un reconeixement al joc del Barça, al seu projecte i a La Masia.

Semàfor taronja: Bojan i Mascherano.

Bojan s'està convertint en l'eterna promesa i en Mascherano ha estat fixat a preu de luxe per escalfar la banqueta. El que més ens sorprèn és que el primer acaba de renovar per uns quants anys, i el segon ja es sabia que malgrat el seu elevat cost no seria capaç de treure-li la titularitat a en Busquets: Realment calia?

Semàfor vermell: Sandro Rosell.

Un dels motius pels quals el Barça és més que un club és pels seus valors i per no portar publicitat a la samarreta. En els darrers anys, es va decidir posar Unicef, marca que potencia els nostres valors i reconeguda per la seva missió arreu del món. Ara ve en Sandro, i segons ell per motius econòmics, hem de renunciar als nostres valors fent caixa amb el patrocini d'un espònsor de valors més que qüestionables.

Xavier Urbaneja

BASÍLIQUES

Pels antics romans la Basílica era un gran edifici cobert, generalment de forma rectangular amb tres o cinc naus, destinat a usatges socials i públics i quan el cristianisme va començar a erigir grans esglésies o va fer en referència a aquest model. Més tard, el nom de Basílica era sinònim de grans temples del cristianisme i finalment esdevingué un títol honorífic amb alguns privilegis papals, aplicable als llocs de culte amb alguna singularitat com poden ser el fet de guardar el cos d'algun sant o d'alguna insígnia relíquia, d'haver-s'hi produït algun miracle, de ser un lloc important de peregrinatge o simplement un lloc de culte famós per algun altre motiu.

La única persona que té la potestat de concedir el títol de Basílica a un temple és el Papa de Roma i n'hi ha de dues categories: les *majors* i les *menors*. Que ostentin el títol de *Basílica Major* només n'hi ha quatre : *Sant Pere del Vaticà*, *Santa Maria Major*, *Sant Joan del Laterà* i *Sant Pau Extramurs*, totes quatre a la ciutat de Roma. Les demés escampades pel món (que passen de 1.500) són basíliques menors.

A Barcelona, a més del Temple de la Sagrada Família al qual Benet XVI li ha concedit darrerament el títol de basílica menor, tenen també aquesta distinció la *Catedral de Santa Eulàlia*, la *Mercè*, *Santa Maria del Mar*, *Santa Maria del Pi*, *Sant Josep Oriol*, *Sant Just i Pastor*, el *Temple Expiatori del Sagrat Cor* i la *Concepció*.

La Sagrada Família en el 1915

A la resta de Catalunya hi ha encara 9 temples més que ostenten el rang de basíliques, que són:

- *Santa Maria* de Castelló d'Empúries
 - *Santa Maria* d'Igualada
 - *Santa Maria* de Manresa
 - *Santa Maria* de Mataró
 - *Santa Maria* de Montserrat
 - *Santa Maria* de Vilafraça del Penedès
- i les catedrals de *Tarragona*, de *Terrassa* i de *Tortosa*

La vitalitat es revela no només en la capacitat de resistir, sinó en la de tornar a començar.

LA CASTANYADA

Aquest any el CCL proposà celebrar la castanyada amb un concurs de panellets on van participar 6 equips:

- Amb el nº 1: *els biopanellets*, de Maria Güell, Xavier Boulanger, Gerardo i Blanca Gimeno i Victòria de los Mozos
- Amb el nº 2: *els panellets integrals*, de Mariona López, Matteo Bianciotto i Gisela Artola
- Amb el nº 3: *les delícies de panellets*, de Joan Isaac Biel i Montserrat Ferrer
- Amb el nº 4: *lo panellet*, de Josep Maria Tarròs
- Amb el nº 5: *els panelletaires*, de Lola i Manel Reche i Núria i Laura Inglin
- Amb el nº 6: *els panellets*, de Gemma Roig i Xavier Boix

Tothom disposava d'una safata per triar 4 panellets i una butlleta per votar quin trobava més bo i quin més original.

La veritat és que tots eren boníssims, originals i dignes de vendre'ls a una pastisseria però un concurs és un concurs i després de la degustació, 45 persones van votar i decidir que els més bons eren els “panelletaires” amb 16 vots i els més originals, els “delícies de panellet” amb 20 vots. Els premis van ser un tamisador de farina amb 12 motlles de magdalena de silicona de colors i una paella per coure castanyes amb un estri per fer-les-hi el tall.

També es va poder menjar castanyes cuites i veure moscatell. Va ser una vetllada original i molt divertida. Podeu trobar les fotos a la web:
<http://picasaweb.google.com/108324415863297024022>

Montserrat Ferrer

Plaça Major

- Així què doncs Peret, ja tenim un altre govern al nostre país ?
- Si noi, el senyor Mas al final s'ha sortit amb la seva. Ja li tocava i suposo que ara deu estar content.
- Segurament que deu estar molt content per un costat, però per l'altra també deu estar una mica angoixat perquè de problemes a resoldre n'hi ha uns quants.
- Molts, encara que la majoria són rutinaris, però en tenim dos de grossos, de molt grossos i a més contradictoris.
- I quins són aquests problemes tan grossos?
- Un és l'economia, que ja comença a fer uns quants dies que s'arrossega, amb molta gent sense feina i subsidis que per alguns ja s'acaben o disminueixen dràsticament. Parlo d'Espanya i particularment de Catalunya, perquè aquí a Suïssa aquesta tan escatada crisi no s'ha conegut gens ni mica.
- És veritat. I a què ho atribueixes això?
- Noi, no ho sé, però en general quan hi ha problemes en el món, a Suïssa li va bé. És un refugi pels capitals que volen seguretat i aquí sempre hi ha diners barats per deixar als industrials que tenen projectes per desenvolupar.
- Si, però si aquests industrials no poden vendre els seus productes, també hauran de fabricar menys.
- Just, però els suïssos fabriquen moltes coses de qualitat i de preu elevat, que naturalment compren els rics i aquests sempre tenen diners. Es parla molt de que cada dia hi ha més pobres en aquest món, però també és cert que de cada dia hi ha molts més rics. Tu ja tens una certa edat i em consta que has fet bastants viatges. Doncs bé, suposo que et recordaràs que 20, 30 o 40 anys enrere, quan anaves a visitar un lloc o un monument conegut com la Torre Eiffel, les cataractes del Niàgara, el Machu Picchu, les

- Piràmides d'Egipte o la Muralla de Xina per exemple, ho feies tranquil·lament sense cap entrebanc. Avui, per visitar un lloc d'aquests tan coneguts has de fer una hora o dues de cua o fer reserves amb antelació. Què vol dir això? Simplement que actualment hi ha moltíssima més gent que disposa d'un poder adquisitiu semblant al que tu podies disposar uns anys enrere. Els que tenen diners se'ls gasten i de vegades en coses supèrflues que arriben a fer canviar el rumb de certes indústries. Un exemple que il·lustra molt bé això són els negocis de rellotgeria. Quan cap els anys 70 es va començar a desenvolupar la fabricació dels rellotges de quartz, que avui dia han arribat a una màxima qualitat amb un preu mínim, es creia que la indústria del rellotge mecànic clàssic, molt important a Suïssa se n'aniria a l'aigua. Doncs bé, la indústria rellotgera suïssa mai s'havia portat tant bé i no pas per vendre rellotges de quartz, sinó per vendre rellotges clàssics a 2.000, 10.000 o 40.000 francs la peça. Ho comprens això?
- No
- Ni jo. I tampoc entenc on han anat a parar els bitllets de banc. 4 anys enrere n'hi havia molts i ara no es veuen enlloc, tot hi haver-n'hi més perquè els governs aquests darrers temps n'han fabricat molts (declarats i segurament també *d'amagatotis*). Em sembla que amb això de l'economia no hi ha ningú que hi entengui. Tots els que es diuen o es creuen tècnics en la matèria tenen la seva opinió, però generalment referida a una qüestió puntual. De vista global amb solucions, res. Jo acabo creient que les crisis són simplement naturals, cícliques i inevitables. Sempre ha estat així. Els qui van escriure la Bíblia ja ho van explicar a la seva manera amb la història dels 7 anys de vaques flagues i els altres de vaques grasses. *Nihil sub sole novum*. La crisi ha vingut i la crisi marxarà, sense que això sigui tan greu.
- I l'altra gros problema, quin és?
- Aquest sí que és gros. És el problema de Catalunya o millor dit, del binomi Catalunya-Espanya, que també té dues vessants contradictòries: l'econòmica i la cultural. En la qüestió econòmica, entre estires i arronses potser ens en podem sortir més o menys bé. L'altra, la de la identitat cultural és molt més greu perquè es tracta de la intenció de fer desaparèixer una llengua i una cultura. I el drama del nostre país és com et deia abans que aquests problemes són contradictoris. Vull dir que com més s'arregla un més es desarregla l'altra. És a dir, que si la qüestió econòmica se soluciona i el país tira endavant, degut a la baixa natalitat dels catalans, s'haurà de fer venir nova gent de fora, gent que recolzada per les disposicions imposades pel govern de Madrid i reiterades i ampliades per aquest dubtós organisme que s'anomena Tribunal Constitucional, estan fent evident aquella dita de que de *fora vingueren i de casa ens tragueren*.
- I quin remei hi veus doncs amb això ?

- Doncs després de donar-hi moltes voltes arribes a la conclusió que no n'hi ha cap més que la segregació de l'Estat espanyol. Una federació a l'estil suís o belga, on cada nacionalitat té la seva llengua oficial i les seves lleis particulars, ja ens aniria bé, però això no ho volen.
- I creus que la independència és possible?
- No per la setmana entrant, però la idea va prenent forma. No fa pas massa temps parlar d'això era quasi tabú. Ara ja se'n debat obertament i de cada dia hi ha més adeptes. I creixeran si s'explica bé que ser independents no vol dir ser enemics ni posar fronteres vexatòries. Els espanyols han de ser sempre per raó natural, els nostres millors amics. Amics, però no súbdits als quals se'ls imposa unes lleis discriminatòries contra la seva voluntat.
- Bé, que Déu t'escolti i que els homes raonin bé.
- I BON ANY 2011 !

CLARA CAMPOAMOR

LA MUJER OLVIDADA

Amb aquest títol, fa poc s'ha acabat de rodar un telefilm dedicat a aquesta dona, que cap els anys trenta va ser pionera del vot femení al Congrés de Diputats d'Espanya. Ho esmentem, perquè en el Butlletí Núm. 94 del desembre 2006, la nostra col·laboradora Carme Avençes li va dedicar un interessant article titulat *Sobre el vot femení* en el que ens explicava la important trajectòria de Clara Campoamor, que va viure els últims anys de la seva vida a Lausana.

Esperem poder veure pròximament aquest telefilm en algun mitjà de difusió.

(Podem trobar una traducció al francès d'un dels seus llibres més importants en biblioteques de Ginebra, Lausana i Friburg: Clara Campoamor: *La révolution espagnole vue par une républicaine*. Trad. de l'espanyol par Antoinette Quinche, Paris 1937.)

LA PARRÒQUIA ANDORRANA D'ESCALDES-ENGORDANY SERÀ LA CAPITAL DE LA CULTURA CATALANA 2011

ACTIVITATS REALITZADES

MINIGOLF. — El diumenge 5 de setembre els adeptes d'aquesta distracció es reuniren novament al camp de « Bellerive » per practicar aquesta mena d'esport pacífic, tranquil i saludable.

DIADA NACIONAL DE CATALUNYA. —

La diada d'aquest dissabte 11 de setembre es va obrir amb una salutació del vicepresident Francesc Bellmunt seguida de la presentació de l'Auca de l'onze de setembre pel seu autor Ramon Cuéllar i uns poemes que ens va llegir el nostre rapsoda Pere Canyomeres. Seguidament el nostre president Xavier Urbaneja ens va explicar i presentar les darreres reformes del local i també ens presentà els nous projectes pels pròxims temps. La festa es va acabar amb un pisolabis ofert a tots els assistents.

CINEMA DEL MES DE SETEMBRE. — Aquest mes hi hagué dues sessions: el diumenge 19 es projectà *La Ponyo al penya-segat* (pels petits) i el dimecres 29 els grans pogueren veure *Els homes que no estimaven les dones* del director Niels Arden Oplev.

CONFERÈNCIA. — El divendres 8 d'octubre tinguérem una gran diada literària dedicada al malaguanyat poeta lleidatà Màrius Torres (1910-1942). La senyora Marta Giné ens relatà la vida d'aquell il·lustre poeta, d'una manera magistralment senzilla. Dins del relat s'hi intercalaren alguns poemes, que després de ser recitats en la llengua vernacle, ho foren també en francès pel nostre consoci Norberto

Gimenfarb. La conferència fou il·lustrada amb imatges de la vida del poeta. Tot el públic quedà encantat d'aquesta vetllada.

CINEMA DEL MES D'OCTUBRE. — El dimecres 13 es projectà el film *Una noia que somiava un llumí i un bidó de gasolina* que és l'adaptació de la segona part de la trilogia de Stieg Larsson *Millennium*.

TALLER DE TARDOR. — El diumenge 24 d'octubre tingué lloc una trobada per treballs manuals titulada TALLER DE TARDOR. (Vegeu pàgina 28).

FESTIVITAT DE TOTS SANTS. —

El diumenge 31 d'octubre una bona colla de socis es trobaren per celebrar aquesta típica diada, amb castanyes i molts panellats elaborats per uns quants socis, que s'aplicaren molt per guanyar el concurs que s'havia programat. (Vegeu pàgina 32).

CINEMA DEL MES DE NOVEMBRE. —

El dimecres 17 hi hagué una sessió per adults, que poguéren veure el film *La reina al palau dels corrents d'aire*. Que és la tercera i darrera part de la trilogia d'Stieg Larsson *Milennium*. I el diumenge 21, els infants varen poder veure *Pluja de mandonguilles*.

CONFERÈNCIA. —

El divendres 26 de novembre el nostre centre es transformà en sala de concerts en una vesprada dedicada a Isaac Albéniz. La vetllada va començar amb una conferència a càrrec del nostre consoci Josep Daniel sobre l'il·lustre músic de Camprodon. El senyor Daniel que en la seva vida professional es dedicà al comerç i a la direcció d'empreses (fou un dels directors de la firma Nestlé), de jove havia fet estudis de música i per tant és un bon coneixedor d'aquesta matèria. Ens explicà en detall i d'una manera magistral la vida i l'obra d'Albéniz i seguidament, per il·lustrar la bellesa de les obres d'aquest eminent compositor, la també consòcia nostra Teresa Martin, pianista concertista ja d'un cert renom, ens interpretà una llarga sèria d'obres per piano, la majoria d'elles molt conegudes.

Teresa Martin i Josep Daniel

CONFERÈNCIA-DEBAT. —

El divendres 10 de desembre tinguérem una vesprada en la qual es va projectar el film *Les Années Schwarzenbach*, dedicat a les dues votacions que hi hagué en els anys 1970 i 1974, sobre la superpoblació estrangera. El film està basat en unes quantes entrevistes fetes a immigrants d'Itàlia i d'Espanya, entre els quals hi ha el nostre consoci Pere Canyomeras, present a la sala. Junt amb ell i altres socis assistents que havien viscut aquells moments, hi hagué un llarg debat per comentar aquelles vicissituds.

DINAR DE NADAL.

— El diumenge 12 de desembre tingué lloc al nostre local el dinar que cada any acostumem a fer en aquestes dates. Vàrem omplir totes les taules de que disposem, que algunes senyores ja havien preparat amb molt de gust el dia abans. Després del dinar encara s'hi van afegir alguns socis que no havien pogut venir abans i tots plegats cantàrem unes nadales. Seguidament els petits feren cagar el tió amb molta il·lusió. Això ens va permetre poder menjar torrons i beure xampany i la festa es va allargar amb animades converses i bon humor. Ens plau remarcar que ens acompanyà en el dinar i la festa el senyor Manuel Castellet, que entre molts títols i distincions, va ser durant 7 anys President de l'Institut d'Estudis Catalans.

~~~~~

ENS HEM ASSABENTAT

† - El mes de març en Norberto Gimelfarb va perdre la seva fidel companya Griselda, amb qui compartí sempre la seva catalanitat.

*****

† - El passat 30 de novembre va morir a Orleans on vivia, l'àvia del nostre consoci François Philoreau-Amela a l'edat de 92 anys.

*****

† - La nostra consòcia Francesca Ferrari va perdre el 17 d'aquest mes de desembre un cunyat seu de Reus, que tenia 78 anys .

El nostre més sentit condol a totes les famílies afectades

- Daniel Tor ha tingut la mala sort d'haver sofert aquest any dues operacions quirúrgiques d'una certa importància. L'una ja va ser al maig i l'altra al setembre, però ja s'ha refet completament i l'hem vist varies vegades pel Centre.

- També hem de lamentar l'accident que tingué la Consol Sánchez (que viu a Barcelona) a finals del mes de setembre, trencant-se el braç al pujar a un autobús.

- En Kylian, fill de Joan-Carles Fernández i l'Alexandra, va néixer el 22 de setembre. Tant els pares com els avis estan encantats de poder tenir una criatura tan maca al seu costat.

- També el matrimoni Manuel Cuadrado i senyora han sigut avis d'una xamosa nena anomenada Maeva que va néixer el 18 d'octubre.

Enhorabona a tots!

T'estem, Jesus, esperant
amb els cors plens d'alegria
i potser de fantasia,
doncs el que estem desitjant
pot semblar una utopia.

Dóna'ns Senyor, en primer lloc
el teu amor i el teu foc
i necessària saviesa,
per saber estimar, amb fermesa,
sempre, a tothom i en tot lloc.

I els governants que tenim
fes que lliguin molt més prim,
perquè ja i d'una vegada,
es doni per acabada
la gran crisi que patim.

I això no és pas fantasia,
sinó quelcom molt real,
que et demano com regal;
i és cert no m'atreviria,
si no fos perquè ... ÉS NADAL!
Enric Ezquerro

*Us desitgem molta salut i
prosperitat pel 2011*

